

ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Для посилення зовнішньої безпеки країни важливу роль відіграє сфера митного контролю. Збільшення обсягів імпорту товарів в Україну, потребує налагодженої організації митного контролю, який повинен сприяти запобіганню порушень митних правил. Тому, вдосконалення інституту правової відповідальності за порушення митних правил повинно стати ключовим завданням для України. Зрозуміло, що створення сприятливих умов для переміщення товарів через державний кордон залежить не тільки від діяльності митних органів, а й від держави. На законодавчому рівні держава встановлює види відповідальності за порушення митних правил; види адміністративних стягнень; провадження у справі про порушення митних правил тощо.

Детальніше розглянемо положення Митного кодексу України щодо відповідальності за порушення митних правил. Законодавець у п. 28 ч. 1 ст. 4 МК України встановлює, що «митні правила – це встановлений Митним кодексом та іншими актами законодавства України порядок переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, пред'явлення їх митним органам для проведення митного контролю та митного оформлення, а також здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем, або контроль за якими покладено на митні органи Митним кодексом та іншими законами України. Митні правила України однакові для всіх видів перетину кордону: літаком, поїздом, автомобілем, автобусом, водним шляхом та пішки. Крім цього, законодавець у ч.1 ст.458 МК України акцентує увагу, що винні дії особи можуть бути вчинені як з метою порушити законодавство (тобто умисними), так і з необережності, або навіть бути у формі бездіяльності. У Митному кодексі України передбачено 18 видів порушень митних правил. Вони згруповані по родових об'єктах порушень митних правил. Закон чітко регламентує питання щодо визначення суб'єктів адміністративної відповідальності, та у ч.2 ст.459 МК України зазначає, що за загальним правилом, суб'єктами адміністративної відповідальності за порушення митних правил можуть бути громадяни, які на момент вчинення такого правопорушення досягли 16-річного

віку. Проте встановлено ще й спеціальний суб'єкт, у випадку вчинення порушення правил підприємствами. У такій ситуації суб'єктом буде безпосередньо посадова особа цих підприємств.

Зрозуміло, що за порушення митних правил настає адміністративна відповідальність у формі адміністративних стягнень. Науковці вважають, що адміністративні стягнення – це матеріалізований вияв адміністративної відповідальності, негативний правовий наслідок неправомірної поведінки особи, яка вчинила адміністративний проступок і повинна відповісти за свій протиправний вчинок та понести за це відповідне покарання у вигляді певних несприятливих заходів морального, матеріального та фізичного впливу. Ми погоджуємося з даним визначенням та вважаємо, що в ньому розкривається юридичний зміст поняття. Крім того, науковці зазначають, що особливістю адміністративної відповідальності за порушення митних правил є те, що така відповідальність встановлюється не Кодексом України про адміністративні правопорушення, а Митним кодексом України.

Згідно з нормами чинного Митного кодексу України, за порушення митних правил можуть бути накладені лише наступні стягнення: попередження, штраф та (або) конфіскація. Розглянемо кожне з можливих стягнень детальніше в контексті безпосередньо митного законодавства. Попередження являє собою офіційне попередження правопорушника стосовно недопустимості вчинення ним у майбутньому аналогічних протиправних діянь. Виноситься у формі постанови про накладення адміністративного стягнення, та може застосовуватися лише як основне стягнення. Штраф являє собою покладений на особу-правопорушника обов'язок сплатити до державного бюджету України грошових коштів у сумі, яка визначається за нормами Митного кодексу України залежно від виду та характеру вчиненого правопорушення. Конфіскація як адміністративне стягнення за порушення норм митного законодавства зводиться до примусового вилучення речей та транспортних засобів, що є предметами порушення, і безоплатній передачі їх у володіння держави. На нашу думку, не дивлячись на те, що в нашій країні триває війна, суб'єкти митних правовідносин повинні дотримуватися вимог чинного законодавства для того щоб не нести відповідальність за порушення митних правил.

Отже, поліпшення системи митного контролю завжди буде сприяти посиленню правової відповідальності за порушення митних правил в Україні.